

Organizační směrnice

Provozní bezpečnostní předpis pro používání elektrických spotřebičů

Organizace:	Gymnázium Mnichovo Hradiště, příspěvková organizace		
Sídlo:	Studentská 895, 295 01 Mnichovo Hradiště		
Provozovna:	Studentská 895, 295 01 Mnichovo Hradiště		
IČ:	48683906		
Platnost od:		Podpis provozovatele:	
Datum zpracování:	02.11.2023	Razítko provozovatele:	

OBSAH

1 ÚVOD	3
2 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU	3
2.1 Školení	3
2.2 Bezpečnostní požadavky na el. spotřebiče.....	4
2.3 Bezpečnostní požadavky na obsluhu el. spotřebičů.....	4
2.4 Bezpečnostní požadavky na pracoviště	4
2.5 Zakázané činnosti.....	5
3 ÚDRŽBA A OPRAVY EL. SPOTŘEBIČŮ	5
4 KONTROLY A REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ	5
4.1 Rozdělení a lhůty kontrol a revizí el. spotřebičů	5
4.2 Kontroly el. spotřebičů.....	6
PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ	6
5 ZODPOVĚDNOST	7
6 ZÁVĚR	7
7 PŘÍLOHY	8
7.1 Příloha č. 1: Pracovní rizika a opatření k jejich odstranění	8
7.2 Příloha č. 2: Rozdělení el. spotřebičů podle užívání a lhůty revizí (informativně)	10
7.3 Revize el. spotřebičů	10
7.4 Příloha č.3. Podpisová část	12

ÚVOD

Uvedená směrnice je zpracována v souladu s příslušnými ustanoveními následujících obecně platných předpisů, v platném znění:

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů a technických zařízení,
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí,
- ČSN 33 1600 ed.2 Revize a kontroly elektrických spotřebičů během používání
- ČSN 33 1500 Elektrotechnické předpisy. Revize elektrických zařízení
- ČSN EN 50110-1 ed.2 Obsluha a práce na elektrických zařízeních

Organizační směrnice stanovuje podmínky pro zajištění bezpečnosti při provozu, opravách, údržbách, kontrolách a revizích elektrických spotřebičů, a to ve vymezeném prostoru pro žáky společnosti Gymnázium Mnichovo Hradiště, příspěvková organizace

Tato směrnice platí pro výše uvedené činnosti a je závazná pro všechny žáky Gymnázium Mnichovo Hradiště, kteří pro tyto činnosti byli určeni a dále pro jiné osoby, které vykonávají pracovní činnosti související s výše uvedenými.

Návody výrobců k používání elektrických spotřebičů jsou nedílnou součástí této organizační směrnice. Návody výrobce k používání jsou povinnou součástí školení podle této směrnice.

Žáci jsou povinni uvedené předpisy v potřebném rozsahu respektovat, přičemž se nezbavují povinnosti dodržovat i ostatní ustanovení obecně platných bezpečnostních předpisů, pokud s nimi byli seznámeni a tyto jim to ukládají.

Tento bezpečnostní předpis platí pro používání žáky:

- elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely (rychlouhřetná konvice, mikrovlnná trouba),
- přístrojů spotřební elektroniky,
- pohyblivých přívodů a šňůrového vedení,
- ostatních elektrických spotřebičů podobného charakteru (chladnička).

Zaměstnanců Gymnázia se týká údržba a kontroly v souladu s návodem (revize zajistí odpovědná osoba – externí firma):

- elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely (rychlouhřetná konvice, mikrovlnná trouba),
- přístrojů spotřební elektroniky,
- pohyblivých přívodů a šňůrového vedení,
- ostatních elektrických spotřebičů podobného charakteru (chladnička).

ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNÉHO PROVOZU

Účelem tohoto bezpečnostního předpisu je upravit zacházení s elektrickými spotřebiči tak, aby se co nejvíce omezila možnost vzniku úrazů žáků, při jejich obsluze. Předpis dále upozorňuje na konkrétní rizika možného ohrožení života a zdraví při obsluze těchto spotřebičů a uvádí možnosti jejich snížení.

2.1 ŠKOLENÍ

Každý žák musí absolvovat školení z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž přichází do styku, a musí být o odborné způsobilosti v elektrotechnice, pracovníkem seznámeným v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními a upozorněn na možné ohrožení těmito zařízeními a **použití elektrického spotřebiče musí být odsouhlaseno písemně zákonným zástupcem žáka.**

Školení žáků v celém rozsahu výše uvedeného odstavce provede osoba s odpovídající kvalifikací a pořídí o tom zápis, který podepíše spolu s žáky seznámenými.

Školení se provádí v rámci vstupního a opakovaného školení o BOZP (1x za 2 roky od vstupního školení). Viz směrnice Organizační zabezpečení BOZP - harmonogram.

Provozovatel elektrického spotřebiče:

- osoba, která vlastní, nebo má pronajatý elektrický spotřebič, který poskytuje k činnosti jeho přímému uživateli nebo jej tato osoba sama užívá (Gymnázium).

Uživatel elektrického spotřebiče:

- osoba, která elektrický spotřebič přímo užívá k činnosti (žáci, pedagog).

Provozovatel elektrických spotřebičů provede prokazatelné poučení uživatelů o rozsahu kontrol jimi používaných elektrických spotřebičů. Poučení je třeba provést vždy při předání příslušného elektrického spotřebiče uživateli.

2.2 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA EL. SPOTŘEBIČE

Elektrické spotřebiče:

- elektrických spotřebičů pro domácnost a podobné účely,
- přístrojů spotřební elektroniky,
- pohyblivých přívodů a šňůrového vedení,
- ostatních elektrických spotřebičů podobného charakteru.

Rozdělení elektrických spotřebičů:

- přenosné spotřebiče – spotřebiče, s kterými se při práci manipuluje a jejich hmotnost nepřevyšuje 18 kg,
- nepřenositelné spotřebiče – spotřebiče, které jsou připevněné, nebo jsou (z důvodu své hmotnosti převyšující 18 kg) považovány za nepřenosné,
- připevněné spotřebiče – spotřebiče, které jsou připevněny k podložce nebo jsou jiným způsobem zajištěny na určitém místě,
- spotřebiče držené v ruce – přenosné spotřebiče, držené během normálního používání v ruce, jejichž motor je pevně spojen se spotřebičem.

Bezpečnostní požadavky:

- Pro každé elektrické zařízení musí být určena osoba, která je za něj odpovědná. Ke každému elektrickému zařízení musí být k dispozici dokumentace, která odpovídá skutečnému provedení.
- Neoznačené elektrické spotřebiče je provozovatel povinen (prostřednictvím příslušných vedoucích pracovníků) náležitě označit a evidovat tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký konkrétní elektrický spotřebič se jedná.
- Pohyblivé přívody elektrických spotřebičů musí být vedeny mimo průchody a komunikace, nikdy ne přes ostré hrany, aby nedocházelo k jejich deformaci, nebo musí být chráněny proti poškození mechanickými vlivy.
- Pohyblivé přívody elektrických spotřebičů nesmějí být namáhány tahem.
- Pevně připojený pohyblivý přívod nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěn proti vytržení a jeho vidlice nesmí být poškozená.
- Oddělitelný nebo prodlužovací pohyblivý přívod nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěn proti vytržení, a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka nesmí být poškozené.
- Kryty, držadla, spínače ani jiné ovládací prvky nesmějí být poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem.
- Vnitřní vedení elektrických spotřebičů nesmí mít poškozenou izolaci a nesmí přecházet přes ostré hrany.
- Elektromotor elektrického spotřebiče nesmí být poškozený ani zjevně zaprášený.
- Větrací otvory spotřebiče nesmějí být zaprášené ani zakryté.
- Šrouby připojovacích svorek musí být řádně dotaženy.
- Násuvné spoje musí mít spolehlivý vzájemný styk.
- Spájené spoje musí být dostatečně pevné.

2.3 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA OBSLUHU EL. SPOTŘEBIČŮ

- Obsluhovat elektrické spotřebiče mohou pouze žáci, kteří absolvovali školení z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodu výrobce k obsluze elektrického spotřebiče, s nímž přichází do styku a jsou o odborné způsobilosti v elektrotechnice, pracovníky seznámenými v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými zařízeními a byli upozorněni na možné ohrožení těmito zařízeními.
- Žáci obsluhující elektrické spotřebiče musí dodržovat pracovní postupy uvedené v návodech výrobců pro obsluhu těchto zařízení.
- Žáci obsluhující elektrické spotřebiče si musí k této své činnosti zajistit odpovídající, bezpečný pracovní prostor.
- Elektrické spotřebiče nesmí žáci obsluhovat mokřima rukama nebo jsou-li spotřebiče mokré.
- V případě přemísťování spotřebiče z místa na místo je zapotřebí vidlici jeho přívodu elektrického proudu bezpečně odpojit ze zásuvky (přidržit plastový kryt v obvodu zásuvky přimáčknutím ke zdi a jemným kýváním do stran vysunout vidlici ze zásuvky).

2.4 BEZPEČNOSTNÍ POŽADAVKY NA PRACOVÍŠTĚ

- Prostor, na kterém se elektrický spotřebič nachází, musí být udržováno ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob.

- V případě zjištění závady na zařízení (v jeho blízkém okolí, na zásuvce, přívodu – kabelu apod.) mají žáci i pedagog přísný zákaz zařízení dále užívat, je nutné zařízení řádně označit tak, aby další osoba nemohla poškozené zařízení použít (např. označit „MIMO PROVOZ“, odnést z pracoviště apod.) a dále nahlásit pověřené osobě (příp. odpovědné osobě, ved. pracoviště apod.) jeho poškození a ten následně zajistí opravu nebo výměnu (nový nákup)
- Pracovní prostor musí být řádně osvětlen.
- Podlahy musí být čisté, hladké, rovné a suché.
- V učebně kontrolovat (průběžně) řádné umístění bezpečnostních pokynů pro obsluhu (návod), příkaz k užívání (kdo smí a nesmí používat umístěné el. spotřebiče v učebně), za jakých podmínek je užívání povoleno apod. informační značení
- Používané vnitřní komunikace musí být dostatečně široké a trvale volné.
- Únikové cesty a východy musí být trvale volné, bez překážek.
- **Zařízení smí užívat pouze žáci starší 15ti let**

2.5 ZAKÁZANÉ ČINNOSTI

- Je zakázáno používat jakákoliv jiná nevidovaná elektrická zařízení.
- Je zakázáno, aby opravy elektrických spotřebičů, včetně jejich přívodů, prováděli žáci.
- Je zakázáno přetěžovat elektrické spotřebiče nad stanovené technické parametry výrobce.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče k jiným účelům, než pro které jsou výrobcem určeny.
- Je zakázáno pracovat s elektrickými spotřebiči s mokřkýma rukama nebo pokud jsou spotřebiče mokré.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s poškozeným elektrickým přívodem.
- Je zakázáno používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem.
- Je zakázáno namáhat pohyblivé elektrické přívody tahem.
- Je zakázáno vést pohyblivé elektrické přívody přes ostré hrany.
- Je zakázáno svévole měnit rozmístění elektrických topidel.
- Je zakázáno pokračovat v práci s elektrickým spotřebičem, pokud na něm vznikne vážná porucha jeho funkce.
- **Je přísný zákaz používání el. kuchyňských spotřebičů žákům mladším 15 let**

▣ ÚDRŽBA A OPRAVY EL. SPOTŘEBIČŮ

Oprava elektrického spotřebiče je činnost, jejímž cílem je obnovení provozuschopnosti a bezpečnosti spotřebiče, při níž, je-li to nutné, dochází k výměně dílů nebo částí spotřebiče (provádí výhradně revizní technik s patřičným oprávněním).

- Údržbu a opravy elektrické instalace a zařízení smějí provádět pouze zaměstnanci Gymnázia s odpovídající kvalifikací odborné způsobilosti v elektrotechnice. Tuto činnost zajišťuje příslušný vedoucí pracovník (revizní technik).
- Běžnou údržbu zařízení provádí vlastník zařízení (Gymnázium, např. odstranění vodního kamene, otření)
- Pravidelnou údržbu zařízení provádí jeho vlastník (Gymnázium) podle pokynů výrobce uvedených v jeho návodech k obsluze.
- Opravy zařízení je možno v zásadě provádět jen je-li zařízení odpojeno od přívodu elektrického proudu (provádí revizní technik).
- Pokud je nutno provést údržbu nebo opravu zařízení pod napětím elektrického proudu, musí k tomu dát souhlas příslušný vedoucí pracovník (NÁSLEDNĚ PROVÁDÍ REVIZNÍ TECHNIK s použitím izolovaného nářadí a nástrojů).
- Údržbu a opravy mechanických částí zařízení zajišťuje příslušný vedoucí pracovník (revizním technikem).

▣ KONTROLY A REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ

4.1 ROZDĚLENÍ A LHŮTY KONTROL A REVIZÍ EL. SPOTŘEBIČŮ

Elektrické spotřebiče se revidují a kontrolují podle platných norem z oblasti elektro. Jedná se zejména o následující běžné elektrické spotřebiče, např.: počítače, monitory, ventilátory, ledničky, rychlovarné konvice, mikrovlnné trouby, lampy, ale také prodlužovací přívody a rozbočky.

Revizi elektrických spotřebičů provádí revizní technik (osoba s odbornou způsobilostí v oblasti elektro), který také stanovuje lhůty revizí.

Kontroly a revize se vztahují i na prodlužovací, pohyblivé nebo odpojitelné přívody. V případě, že tyto přívody mají ochranný vodič, ověřuje se jeho celistvost a odpor.

V případě používání elektrických spotřebičů, jako ručního elektrického nářadí, jsou lhůty pravidelných revizí odvozeny podle pracovního využití (ČSN 33 1600 ed.2).

Při provádění kontrol a revizí elektrických spotřebičů je třeba respektovat požadavky návodu jejich výrobce.

4.2 KONTROLY EL. SPOTŘEBIČŮ

Kontrola elektrického spotřebiče je činnost, při které se prohlídkou a zkouškou chodu zjišťuje technický stav spotřebiče. Kontroly elektrických spotřebičů provádí jejich vlastníci (Gymnázium), který musí mít o odborné způsobilosti v elektrotechnice, kvalifikaci pracovníka poučeného.

Při kontrole elektrického spotřebiče musí být provedena:

- vizuální prohlídka elektrického spotřebiče,
- zkouška chodu elektrického spotřebiče.

Prohlídka elektrického spotřebiče znamená pohledové posouzení stavu elektrického spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Při prohlídce se elektrický spotřebič důkladně prohlédne zevně, zda:

- kryty, držadla, ovládací prvky a podobné části spotřebičů nejsou poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- pevně připojený pohyblivý přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice není poškozena,
- prodlužovací, pohyblivý nebo odpojitelný přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka není poškozena,
- větrací otvory spotřebiče nejsou zaprášené nebo zakryté.

Při zkoušce chodu se elektrický spotřebič zapojí na přívod jmenovitého napětí, ověří se, zda jeho ovládací a bezpečnostní prvky plní svou funkci a v případě, že je spotřebič vybaven motorem, zda jeho chod je pravidelný, nedochází u něj k nadměrnému jiskření ani hluku.

Zjistí-li se při provedené kontrole spotřebiče závady, musí být spotřebič neprodleně předán k opravě.

V případě zjištění nevyhovujícího stavu se elektrický spotřebič vyřadí z užívání a viditelně se označí. Tuto skutečnost musí pracovník, provádějící kontrolu spotřebiče, který rozhodl o jeho vyřazení, neprodleně oznámit provozovateli elektrických spotřebičů a to prostřednictvím příslušného vedoucího pracovníka.

4.3

PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žáků i pedagogů s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví. Proto musí především zajistit:

- jaká konkrétní rizika se na pracovišti vyskytují (vyplývají z nebezpečí, které žákům hrozí vzhledem k používaným strojům a zařízením a vzhledem k prostoru, v němž pracují),
- charakter výskytu zjištěných rizik:
 - vyjadřující působení rizika vzhledem k času, tzn. jak často se zjištěné riziko v daném případě vyskytuje (např. trvale, po dobu manipulace, mimořádně apod.),
 - vyjadřující působení rizika vzhledem k prováděné činnosti (např. při provozu, údržbě, opravě apod.),
- zdroj rizika, upřesňující co nejvíce jeho bližší určení (např. mechanické části, nástroje, el. proud, nerovná podlaha apod.),
- příčinu rizika, vyjadřující např. vzniklý nebezpečný stav nebo nebezpečné působení zdroje rizika (např. práce s neizolovaným nářadím, odstranění ochranného zařízení, apod.),
- nebezpečí, které žákům vystaveným rizikům ohrožení jejich života a zdraví hrozí (např. úraz elektrickým proudem, zakopnutí, uklouznutí, pořezání, opaření, vtažení do nebezpečného prostoru stroje apod.).

Mezi nejčastější rizika patří:

- neodborná, nedbalá obsluha
- nerespektování vydaných zákazů
- úraz elektrickým proudem
- poranění nástrojem
- pád břemene
- špatná viditelnost, nepořádek na pracovišti, mokrá podlaha, rozlité kapaliny
- neprovádění předepsaných kontrol, revizí, údržby, oprav
- používání poškozeného stroje, přístroje nebo zařízení

- používání stroje, přístroje nebo zařízení s chybějícím ochranným zařízením, krytem
- zakopnutí, uklouznutí, pád
- nepoužívání předepsaných OOPP
- vznik požáru, výbuchu

Analýza rizik a stanovení opatření ke snížení nebezpečí je provedeno v samostatném dokumentu – Systém řízení a prevence rizik a dále v příloze této směrnice.

▣ ZODPOVĚDNOST

Základní zodpovědnosti provozovatele (prostřednictvím pověřených pracovníků):

- provést školení všem žákům z tohoto bezpečnostního předpisu, z návodů výrobce k obsluze elektrických spotřebičů s nimiž přicházejí do styku,
- seznámit se v rozsahu své činnosti s předpisy o zacházení s elektrickými spotřebiči a upozornit na možné ohrožení těmito spotřebiči,
- **pořídít zápis o provedení školení podle předchozího bodu,**
- přezkoušet potřebné znalosti zaškolovaných žáků podle předchozího bodu,
- prokazatelně poučit uživatele elektrických spotřebičů s kvalifikací o rozsahu jimi prováděných kontrol používaných spotřebičů a toto poučení opakovat,
- zajišťovat údržbu a opravy elektrických spotřebičů,
- zajišťovat kontroly a revize elektrických spotřebičů ve stanovených termínech a rozsahu,
- odstraňovat závady zjištěné při kontrolách a revizích elektrických spotřebičů,
- uložit doklady o provedených revizích elektrických spotřebičů,
- náležitě označit a evidovat elektrické spotřebiče tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký konkrétní elektrický spotřebič se jedná, určit zodpovědnou osobu za spotřebič, umístit u spotřebičů na stálém místě tabulku s označením zodpovědné osoby
- zjišťovat, jaká konkrétní rizika možného poranění nebo ohrožení zdraví osob se při práci s elektrickými spotřebiči vyskytují,
- aktualizovat tento předpis a agendu s tím spojenou.

Zodpovědnost žáků, kteří obsluhují elektrické spotřebiče:

- plnit požadavky předepsané tímto předpisem pro obsluhu elektrických spotřebičů,
- dodržovat pracovní postupy uvedené v návodech výrobců pro obsluhu elektrických spotřebičů,
- dodržovat uvedené zákazy činností,
- udržovat pořádek na pracovišti.

Zodpovědnost pracovníků, zodpovědných za běžnou kontrolu a údržbu elektrických spotřebičů:

- provádět běžné údržby elektrických spotřebičů spojené s hygienou a bezpečným provozem,
- provádět pravidelné údržby elektrických spotřebičů podle návodů výrobce,
- provádět průběžné pravidelné vizuální kontroly
- **překontrolovat umístění návodů na pracovišti a neporušenost používaného nádobí**

Zodpovědnost pracovníků, kteří provádějí kontroly a revize:

- provést kontroly a revize elektrických spotřebičů v předepsaném rozsahu,
- oznámit vyřazení elektrických spotřebičů z užívání provozovateli,
- vyhotovit doklad o provedené revizi.
-

§ ZÁVĚR

Se zpracovanou organizační směrnicí musí být v rámci školení seznámeni všichni žáci a pracovníci. Zodpovědnost za splnění tohoto požadavku má zaměstnavatel.

Zaměstnavatel je povinen zajistit řádné zpracování, vedení a ukládání veškeré dokumentace týkající se plnění povinností na úseku BOZP a PO, včetně záznamů o školení, revizních zpráv, návodů k obsluze apod., udržovat zpracovanou dokumentaci aktuální a v případě změn zajistit její aktualizaci oprávněnou osobou.

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem podpisu osoby oprávněné ke schvalování dokumentace.

Příloha č.1: Pracovní rizika a jejich odstranění

Příloha č.2 : rozdělení el. spotřebičů a revize

Příloha č.3: seznámení žáků a zákonného zástupce

V dne

Schválil:

Jméno, funkce, podpis

 PŘÍLOHY

7.1 PŘÍLOHA Č. 1: PRACOVNÍ RIZIKA A OPATŘENÍ K JEJICH ODSTRANĚNÍ

Rizika	Opatření k jejich odstranění
Neodborná, nedbalá obsluha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajistit, aby obsluhu elektrických spotřebičů prováděli jen k tomu určení pracovníci. ▪ Zajistit, aby s pracovníky obsluhujícími elektrické spotřebiče bylo prováděno pravidelné školení o předepsaných předpisech a ověřována jejich znalost. ▪ Zajistit, aby obsluha elektrického spotřebiče dodržovala návody výrobců pro jejich obsluhu. ▪ Nepřetěžovat el. spotřebiče nad hodnoty stanovené výrobcem. ▪ Nepoužívat elektrické spotřebiče k jinému účelu, než ke kterému jsou určeny. ▪ Neobsluhovat elektrické spotřebiče s mokřýma rukama nebo mokré spotřebiče. ▪ Otírání pouze suchou cestou bez použití tekutin, úklidových prostředků – ostatní úklidové činnosti pouze po odpojení od el. přívodu a řádném vysušení před následným zapojením – dále dle konkrétních pokynů v návodu od výrobce
Úraz elektrickým proudem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nepřipustit, aby elektrické spotřebiče obsluhovali, udržovali, opravovali, kontrolovali nebo revidovali pracovníci bez odpovídající elektrotechnické způsobilosti. ▪ Elektrické spotřebiče průběžně kontrolovat a udržovat je v bezpečném stavu. ▪ Zajistit včasné provádění revizí elektrických spotřebičů. ▪ Zajistit bezodkladné provádění oprav poškozených elektrických spotřebičů. ▪ Nedemontovat žádné ochranné kryty elektrických spotřebičů. ▪ Údržbu nebo opravy elektrických spotřebičů provádět zásadně jen tehdy, jsou-li odpojeny od proudu (výhradně revizní technik) ▪ K údržbě nebo opravám elektrických spotřebičů pod proudem musí dát předem souhlas zaměstnavatel. ▪ Při údržbě nebo opravách elektrických spotřebičů pod proudem používat výhradně izolované nářadí (výhradně provádí revizní technik). ▪ Pohyblivé přívody elektrického proudu nesmí mít poškozenou izolaci a musí být zajištěny proti vytržení. ▪ Pohyblivé přívody el. proudu nesmí mít poškozenou vidlici. ▪ Ochranný vodič přívodu elektrického proudu musí být spolehlivě připojen. ▪ Elektromotor el. spotřebiče nesmí být poškozený ani zjevně zaprášený. ▪ Ovládací, ani jiné prvky elektrických spotřebičů nesmí být poškozeny tak, aby se snížila jejich ochrana před nebezpečným dotykem. ▪ Nepokračovat v práci, jestliže na elektrickém spotřebiči vznikne vážná porucha jeho funkce (nahlásit., označit „mimo provoz“, příp. odnést z pracoviště apod.)
Špatná viditelnost	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dbát na dostatečné osvětlení pracoviště.
Nepořádek na pracovišti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracoviště udržovat trvale ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob. ▪ Mokré podlahy (úklid – vytírání učebny) - rozlité tekutiny ihned vytřít do sucha, označit kuželem proti vstupu apod. způsobem zamezit vstup ▪ Komunikace (uličky) udržovat volné, průchozí, bez tašek, batohů, židlí apod. ▪ Nádobí vracet zpět na předem určené místo

<p>Žáci na pracovišti, ohrožení opařením, popálením vodou, párou nebo horkým povrchem nádobí či zařízení nebo horkými pokrmy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provéřit platné pracovní postupy, v případě potřeby je vhodně upravit. ▪ Dodržovat platné pracovní postupy, obezřetnost, opatrnost, předvídat, obsluhovat a pohybovat se poklidně a s rozvahou. ▪ Včas a v předepsaném rozsahu provádět kontroly technického zařízení, ukazatel teploty, apod. ▪ Zjištěné závady nahlásit - odstranit zařízení nebo označit „mimo provoz“ ▪ Průběžně během provozu sledovat ukazatele důležitých hodnot pro bezpečný provoz zařízení – teplotu apod. Při jejich nedovoleném překročení provést potřebná regulační opatření. ▪ Používat ochranné rukavice (chňapky) s teflonovou úpravou, proti opaření, popálení. ▪ Při zjištění přehřátí jídla – nápoje otevřít dvířka – kryt až po chvilkovém vychladnutí a tak, aby nemohlo dojít k úniku horké páry na obličej - ruce apod. Odstoupit, hlavu odklonit, pootevřít jen na např. 1 cm, aby pára vyšla ven a teprve následně otevřít do celé šířky ▪ dodržovat teplotu a čas ohřevu jídla (pokrmu, tekutin) uvedeného v návodu od výrobce
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení pořezáním o řezné nástroje, skleněné nádobí, střepey.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provéřit platné pracovní postupy, v případě potřeby je vhodně upravit. ▪ Dodržovat obezřetnost, opatrnost, předvídat, pohybovat se klidně s rozvahou. ▪ Určit místo pro ukládání nádobí a nádobí na ně ukládat (příp. Použít výhradně plastové, příp. jednorázové a pod). ▪ Nepoužívat naprasklé, poškozené, skleněné nádobí apod. ▪ Poškozené nahlásit, při pádu a rozbití zavolat úklid, příp. pedagoga, příp. použít smetáček a lopatku a sklo – střepey umístit do předem určené kovové nádoby s poklopem (uzavřením), nesbírat rukou, nekopat, nešlapat na střepey a pod.
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení pádem nádobí, potravin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nádobí, potraviny, ukládat na určená místa tak, aby nedošlo k jejich pádu. ▪ Dodržovat obezřetnost, opatrnost, předvídat, pohybovat se klidně s rozvahou.
<p>Žáci na pracovišti, údržbáři a opraváři, ohrožení zraněním v důsledku nepředpokládaného uvedení stroje do chodu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spuštění stroje musí být umožněno pouze záměrným úkonem jeho obsluhy. ▪ Veškeré údržby, úklid musí být prováděn po odpojení od el. energie ▪ žáci v době opravy revize nejsou úkonu revizního technika přítomni
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení zraněním v důsledku náhlé poruchy, poškození, zařízení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Včas a v předepsaném rozsahu provádět kontroly technického zařízení. Zjištěné závady odstranit. ▪ Nepřetěžovat stroj nad stanovené technické parametry výrobce. ▪ Nepracovat na stroji na kterém vznikla porucha nebo došlo k narušení jeho plynulého chodu. ▪ Obsluhovat zařízení podle návodu výrobce.
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení v důsledku provedení úprav zařízení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neprovádět žádné úpravy zařízení bez souhlasu jeho zřizovatele. ▪ Práce na elektrickém zařízení provádět jen s příslušnou elektrotechnickou kvalifikací. ▪ Při prováděné údržbě a opravách zařízení postupovat dle návodu výrobce. ▪ Nesmí provádět žáci ani pedagog..
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení zraněním v důsledku neprovedení řádné kontroly odpovědným zaměstnancem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neuvádět do provozu zařízení se scházejícím, nefunkčním, ochranným zařízením.
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení zraněním v důsledku činnosti v nedostatečném manipulačním prostoru, na nevhodně uspořádaném pracovišti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ K zařízení musí být zajištěn bezpečný přístup a prostor umožňující jejich bezpečné používání. Uchopení apod. Zvolit správnou výšku umístění spotřebiče s ohledem na výšku obsluhy spotřebiče (žáků, pedagoga), tzn. pod úroveň obličej, např. ve výšce hrudi – pasu apod.
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení 1. zakopnutím v důsledku nepořádku, 2. uklouznutím na kluzké podlaze, 3. nedostatečným osvětlením.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určit zaměstnance zodpovědné za úklid na pracovišti. ▪ Udržovat pracoviště v pořádku a čistotě. ▪ Udržovat podlahy suché a čisté. ▪ Zajistit dostatečné osvětlení pracoviště.
<p>Žáci na pracovišti, ohrožení zasažením elektrickým proudem v důsledku dotyku s živými částmi elektrického zařízení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedotýkat se žádného el. zařízení mokřkýma rukama. ▪ Části elektrického zařízení pod napětím musí být spolehlivě chráněny proti dotyku a vlhkosti.
<p>Zaměstnanci, údržbáři a opraváři, ohrožení neočekávaným spuštěním stroje v důsledku přerušení dodávky elektrické energie a jejímu opětovnému náhlému obnovení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Při přerušení dodávky elektrické energie a jejímu opětovnému náhlému obnovení, zamezit automatickému spuštění stroje.
<p>Žáci na pracovišti v ohrožení zraněním v důsledku nepoužívání OOPP.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vybavit žáky předepsanými OOPP, prokazatelně, tzn. proti podpisu. ▪ Seznámit žáky s používáním OOPP. ▪ Při práci používat přidělené OOPP.

7.2 PŘÍLOHA Č. 2: ROZDĚLENÍ EL. SPOTŘEBIČŮ PODLE UŽÍVÁNÍ A LHŮTY REVIZÍ (INFORMATIVNĚ)

Rozdělení elektrických spotřebičů podle užívání:

Skupina A: Spotřebiče poskytované formou pronájmu dalšímu provozovateli nebo přímo uživateli

Skupina B: Spotřebiče používané ve venkovním prostoru (na stavbách, při zemědělských pracích atp.)

Skupina C: Spotřebiče používané při průmyslové a řemeslné činnosti ve vnitřních prostorech

Skupina D: Spotřebiče používané ve veřejně přístupných prostorech (školy, kluby, hotely, internetové kavárny atp.)

Skupina E: Spotřebiče používané při administrativní činnosti

Lhůty pravidelných revizí nepřípevněných elektrických spotřebičů dle ČSN 33 1600 ed.2 (listopad 2009)			
Skupina elektrických spotřebičů	Nepřípevněné spotřebiče a nářadí držené v ruce		Ostatní nepřípevněné spotřebiče
A	Před vydáním provozovateli nebo uživateli a dále podle skupiny jejich užívání		
B	Třídy I	1x za 3 měsíce	1x za 6 měsíců
	Třídy II a III	1x za 6 měsíců	
C	Třídy I	1x za 6 měsíců	1x za 24 měsíců
	Třídy II a III	1x za 12 měsíců	
D	Třídy I Třídy II a III	1x za 12 měsíců	1x za 24 měsíců
E	Třídy I Třídy II a III	1x za 12 měsíců	1x za 24 měsíců

Za spotřebič se považuje i elektrické ruční nářadí.

POZNÁMKY

1. První pravidelná revize se provádí nejpozději ve lhůtě dané tabulkou od uvedení do provozu.
2. V případě velmi častého používání elektrického ručního nářadí (s nářadím se pracuje například delší dobu než 250 provozních hodin za rok), je vhodné kratší lhůty pravidelných revizí stanovit místním provozním bezpečnostním předpisem.
3. Lhůty kontrol a revizí se uplatňují také u elektrických spotřebičů i v případě jejich dlouhodobého pronájmu.
4. Kontroly a revize se vztahují i na prodlužovací a odpojitelné přívody. V případě, že přívod obsahuje ochranný vodič, ověřuje se jeho celistvost a odpor a aplikují se lhůty pro spotřebiče třídy ochrany I.
5. Pro prodlužovací přívody se při stanovení lhůt pravidelných revizí použijí stejné lhůty jako lhůty uvedené pro spotřebiče držené v ruce. Pro odpojitelné přívody se při stanovení lhůt pravidelných revizí použijí stejné lhůty jako pro spotřebič, se kterým se používají.
6. Elektrické spotřebiče provozované v záruční lhůtě (stanovené zákonem, výrobcem nebo prodejcem) se revidují pouze v rozsahu nevyžadujícím zásah do jejich konstrukce. Prohlídka se provádí dle článku 6.3.1 normy a dále se provádějí měření elektrických parametrů. Termín revize se počítá od uvedení do provozu.
7. U spotřebičů třídy ochrany I a prodlužovacích a odpojitelných přívodů se před uvedením do provozu doporučuje ověřit spojitost ochranného vodiče.
8. Lhůty pravidelných revizí mohou být případně na základě analýzy rizik stanoveny odlišně.

Text a tabulka jsou převzaty z ČSN 33 1600 ed.2 (listopad 2009).

7.3 REVIZE EL. SPOTŘEBIČŮ

Revize elektrického spotřebiče je souhrn úkonů, při kterých se prohlídkou, měřením a zkoušením zjišťuje stav spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti.

Revize elektrických spotřebičů zajišťuje jejich provozovatel prostřednictvím k tomu oprávněného příslušného vedoucího pracovníka:

- pravidelně ve stanovených lhůtách,
- při každém zjištění závady na elektrickém spotřebiči, k ověření jeho stavu z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem,
- po každé opravě elektrického spotřebiče, k ověření jeho stavu z hlediska ochrany před úrazem elektrickým proudem.

Revize elektrických spotřebičů mohou, v rámci zaměstnaneckého poměru, provádět pracovníci Gymnázia, kteří musí mít o odborné způsobilosti v elektrotechnice, kvalifikaci pracovníka znalého s vyšší kvalifikací. Dodavatelským způsobem mohou revize elektrických spotřebičů provádět právnické nebo fyzické osoby na základě řemeslné živnosti.

Při revizi elektrického spotřebiče musí být provedena:

- prohlídka elektrického spotřebiče,
- měření elektrického spotřebiče, zejména:
 - odporu ochranného vodiče,
 - izolačního odporu,
 - unikajících proudů, případná další měření,
- zkouška chodu elektrického spotřebiče,
- kontrola označení elektrického spotřebiče,
- vypracování dokladu o provedené revizi elektrického spotřebiče.

Prohlídka elektrického spotřebiče znamená pohledové posouzení stavu elektrického spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Při prohlídce se elektrický spotřebič důkladně prohlédne zevně, zda:

- kryty, držadla, ovládací prvky a podobné části spotřebičů nejsou poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- pevně připojený pohyblivý přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice není poškozena,
- prodlužovací, pohyblivý nebo odpojitelny přívod nemá poškozenou izolaci, je zajištěn proti vytržení a jeho vidlice-zástrčka, pohyblivá zásuvka nebo přívodka není poškozena,
- větrací otvory spotřebiče nejsou zaprášeny nebo zakryté.

Podrobnější prohlídka se provádí při revizi elektrického spotřebiče po opravě, kdy se zjišťuje např. zda:

- dotažení šroubů připojovacích svorek je dostatečné,
- spojení styků násuvných spojů je spolehlivé,
- spájené spoje jsou dostatečně pevné,
- izolace vnitřního vedení spotřebiče je nepoškozená,
- motor spotřebiče, pokud je jím spotřebič vybaven, je nepoškozený a nezaprášeny.

Měření elektrického spotřebiče:

- ověření vybraných elektrických parametrů spotřebiče z hlediska jeho bezpečnosti před úrazem elektrickým proudem.

Zkouška chodu:

- elektrický spotřebič se zapojí na přívod jmenovitého napětí, ověří se, zda jeho ovládací a bezpečnostní prvky plní svou funkci a v případě, že je spotřebič vybaven motorem, zda jeho chod je pravidelný, nedochází u něj k nadměrnému jiskření ani hluku.

Kontrola označení elektrického spotřebiče:

- ověřuje se, zda spotřebič je označen např. svým názvem, názvem výrobce, typovým označením, výrobním, případně inventárním číslem apod.

Doklad o provedené revizi elektrického spotřebiče musí obsahovat:

- přesné označení elektrického spotřebiče (revidovaný spotřebič musí být označen tak, aby níže uvedené údaje mohly být za všech okolností přiřazeny jednoznačně pouze k příslušnému spotřebiči),
- datum revize,
- výsledek prohlídky spotřebiče,
- výsledky provedených měření,
- vyhodnocení zkoušky chodu,
- celkové vyhodnocení stavu elektrického spotřebiče z hlediska bezpečnosti,
- stanovení lhůty další revize,
- jméno revidujícího,
- podpis revidujícího.

7.4 PŘÍLOHA Č.3. PODPISOVÁ ČÁST

Název zařízení	Umístění zařízení	ev. číslo zařízení - typ

Podpisem žák stvrzuje, že návod i bezpečnostní předpis k výše uvedeným el. zařízením četl, obsahu porozuměl a dotazy mu byly zodpovězeny. Dále byl i řádně proškolen určeným pedagogem z výše uvedeného (str. 3 - str.9), školené tematické porozuměl a všechny dotazy mu byly řádně a srozumitelně zodpovězeny.

Školení provedl:.....

Dne:.....

Délka školení. 45 min

Ověření znalostí: ústní besedou v závěru školení

Podpisem zákonný zástupce uvádí souhlas, pro užívání výše uvedeného el. zařízení žákem a to v učebně bez dozoru pedagoga.

Jméno žaka	Podpis žaka	Jméno zákonného zástupce žaka	Podpis zákonného zástupce žaka

